

Prof. dr hab. Ewa Bojar
Katedra Ekonomii i Zarządzania Gospodarką
Politechnika Lubelska

Wpł. dn. ...09.01.2020

Bojar Ewa

Recenzja
pracy doktorskiej mgr Julii Szlenk
nt.: „Zarządzanie turystyką osób niepełnosprawnych z dysfunkcją ruchu przez
biura podróży” napisana pod naukowym kierownictwem
prof. dr hab. Arnolda Pabiana

1. Wstęp.

Recenzja została napisana na podstawie pisma prof. dr hab. Felicjana Byłoka Kierownika Dyscypliny Naukowej Nauki o zarządzaniu i jakości na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej z dnia 27 listopada 2019 roku.

2. Zasadność podjętej tematyki.

Recenzowana rozprawa doktorska dotyczy ważnej i bardzo aktualnej problematyki zarządzania wypoczynkiem osób niepełnosprawnych. Rozwój turystyki stoi przed wieloma wyzwaniami natury ekonomicznej i technicznej. Autorka zwraca uwagę na szczególne podmioty uczestniczące w turystyce - osoby niepełnosprawne z dysfunkcją ruchu. Grupa objęta badaniami może być zagrożona wykluczeniem społecznym z powodu braku możliwości uczestniczenia w turystyce jako aktywności społecznej.

To wykluczenie może dotyczyć także innych grup niepełnosprawnych. Dobrze, że Autorka dokonała wyboru tematu rozprawy wpisującego się w nurt najnowszych rozważań dotyczących ważnych zagadnień teorii i praktyki nauk o zarządzaniu.

Podjęła wyzwanie modelowego podejścia do zarządzania turystyką osób niepełnosprawnych, tym samym podjęła próbę rozwiązania ważnego społecznie problemu wykluczenia społecznego. Praca przedstawia projekt gotowy do wdrożenia w konkretnych placówkach zajmujących się turystyką, w tym turystyką osób niepełnosprawnych. Rodzi to pytania:

1. Czy miejsca turystyczne, które chcieliby zwiedzić niepełnosprawni turyści są na to przygotowane?
2. Ile jest takich miejsc na świecie, w Europie czy w Polsce?

3. Formalna prezentacja rozprawy.

Praca o objętości 305 stron składa się z sześciu rozdziałów, wstępu, zakończenia, spisu tabel, spisu rycin, spisu załączników oraz bibliografii.

Załączniki zawarte w pracy:

- kwestionariusz ankiety zatytułowany: „Badanie stopnia zadowolenia osób niepełnosprawnych z dysfunkcją ruchu z udziału w imprezach turystycznych oraz obsługi w biurach podróży”,
- propozycje zagadnień do wywiadu osobistego w badanym biurze podróży,
- film – profesjonalne przystosowania autokaru do transportu osób niepełnosprawnych z dysfunkcją ruchu.

Wykaz bibliografii stanowi 167 pozycji, 13 to pozycje wydane za granicą. Brak literatury najnowszej, wydanej w ciągu ostatnich 5 lat. Zbyt dużo w spisie literatury pozycji podręcznikowych (poz. 45, 66), poradników (poz. 60, 61, 134, 162) i publikacji bardzo starych (poz. 37, 51, 86, 88, 103) itp. Spis zawiera jedną pozycję opublikowaną w 2017 roku, a właśnie zakończył się 2019 rok. Co w literaturze polskiej i zagranicznej wydarzyło się w ciągu ostatnich dwu lat?

4. Realizacja przedmiotu i celu pracy.

Autorka przedstawiła tekst rozprawy, w postaci prawidłowo skonstruowanych rozdziałów, co sprawia że praca doktorska mgr Julii Szlenk stanowi zwartą całość.

Można mieć jedynie zastrzeżenia do bardzo zróżnicowanej ilości stron poszczególnych rozdziałów (Rozdział I – 44 strony, Rozdział II – 60 stron, Rozdział III – 37 stron, Rozdział IV – 26 stron, Rozdział V – 66 stron i Rozdział VI – 23 strony) oraz wstęp liczący 3 strony a zakończenie 8 stron.

Wydaje się, że bez utraty walorów merytorycznych rozdziały II i V należałoby skrócić eliminując z nich treści historyczne i luźno związane z tematem dysertacji.

Pierwszy rozdział pracy prezentuje pojęcie i rodzaje niepełnosprawności z dysfunkcją ruchu w strukturze społeczeństwa polskiego. Autorka dokonała klasyfikacji barier uczestnictwa w turystyce osób niepełnosprawnych z dysfunkcją ruchu.

W drugim rozdziale przedstawiono historię turystyki osób niepełnosprawnych ruchowo w Polsce. Rozdział ten zawiera również informację o rodzajach i przebiegu imprez turystycznych dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz czynniki determinujące rozwój turystyki w

Polsce osób niepełnosprawnych z dysfunkcją ruchu. Ten rozdział należałoby podzielić na dwa rozdziały, a zawarte w nim treści uporządkować.

Rozdział trzeci charakteryzujący się bardzo tradycyjnym podejściem. Doktorantka scharakteryzowała funkcje zarządzania wykorzystując starannie wyselekcjonowaną literaturę przedmiotu.

W rozdziale czwartym Autorka zaprezentowała własne wyniki empirycznych badań. Przedstawiła cel, zakres badań własnych, wykorzystane metody i narzędzia badawcze. Oceniam ten rozdział pozytywnie. Rozdział pokazuje umiejętności Doktorantki w prowadzeniu badań naukowych. Proponowałabym przy wykorzystywaniu tego typu materiału w publikacjach zrezygnować z podręcznikowego opisu modeli zawartych na stronach od 152 do 155, a skoncentrować się wyłącznie na prezentacji metod wykorzystanych w pracy.

Rozdział piąty przedstawia sposoby zarządzania wykorzystywane przez biura podróży zajmujące się turystyką osób niepełnosprawnych. Ukoronowaniem badań jest próba przedstawienia modelu zarządzania turystyką. Autorka podjęła udaną próbę przedstawienia jego wad i zalet, możliwości jego wykorzystania oraz opinie na jego temat wyrażane przez kierownictwa wybranych biur.

W podsumowaniu znalazły się prawidłowo wyartykułowane wnioski z uzyskanych badań.

5. Uwagi szczegółowe:

1. Niestarannie sformułowany tytuł rozprawy zamieniłabym na: „Zarządzanie biur podróży turystyką osób niepełnosprawnych (z dysfunkcją ruchu). Informację zawierającą określenie niepełnosprawności radziłabym przenieść do wstępu.
2. Błędy interpunkcyjne polegające na tym, że Autorka nie respektuje zasady, że po dwukropku piszemy małą literą. Jeśli chcemy używać do wyliczania formy 1., 2., 3., itd. to po kropce piszemy dużą literą. Taka pisownia powinna być użyta na stronach 118, 122, 142, 148, 149, 152, 153, 198.

Przedstawione uwagi szczegółowe nie umniejszają wartości merytorycznej opracowania, ale w przypadku zamiaru publikacji wyników badań należałoby je uwzględnić.

6. Wniosek końcowy.

Recenzowana praca prezentuje poziom naukowy odpowiedni dla prac doktorskich w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Stanowi samodzielne opracowanie naukowe.

Konkludując, stwierdzam, że rozprawa doktorska pani mgr Julii Szlenk odpowiada warunkom Ustawy o Stopniach i Tytułach Naukowych (Dz. U. Nr 65, poz. 286) powinna być przyjęta i dopuszczona do publicznej obrony.

Prof. dr hab. Ewa Bojar

Lublin, 30 grudnia 2019 r.